

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.04.00/427

29/01/2007

Konu : Ön Mali Kontrol

GENELGE

(2007 / 12)

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun İç Kontrol Sistemi başlıklı beşinci kısmında sırasıyla iç kontrolün tanımı yapılmış, iç kontrolün amacı ile kontrol yapısı ve işleyişi anlatılmıştır.

Aynı Kanun'un 58'inci maddesinde ön mali kontrolün nasıl, ne şekilde ve hangi aşamalarda yapılması gerektiği belirtilmiş, son fıkrasında ise; harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgari kontroller, kamu idarelerinin Strateji Geliştirme birimleri tarafından ön mali kontrole tabi tutulacak mali karar ve işlemlerin usul ve esasları ile ön mali kontrole ilişkin standart ve yöntemlerin Maliye Bakanlığınca belirleneceği, kamu idarelerinin bu standart ve yöntemlere aykırı olmamak şartıyla bu konuda düzenleme yapabilmelerine izin verilmiştir.

Bu hükme dayanılarak Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esaslar 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı üçüncü Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımız merkez ve taşra birimlerine ait taahhüt ve sözleşme tasarılarından 5018 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesi kapsamında, ön mali kontrole tabi tutulması amacıyla; Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilecek olan ihale dosyalarında bulunması gereken belgelere ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

A- ÖN MALİ KONTROLE TABİ TUTULACAK TAAHHÜT VE SÖZLEŞME TASARILARI:

1) İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esasların 17'inci maddesine göre; Bakanlığımız merkez ve taşra birimlerine ait ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için **1.000.000,00 (bir milyon) Yeni Türk Lirasını**, yapım işleri için **2.000.000,00 (iki milyon) Yeni Türk Lirasını** aşanlar kontrole tabidir. Bu tutarlara katma değer vergisi dahil değildir.

2) Belirlenen hadleri aşmayan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait taahhüt evrakı ile sözleşme tasarıları ön mali kontrol için Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmeyecektir.

3) 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında yapılan harcamalara ilişkin taahhüt evrakı, tutarı ne olursa olsun kontrole tabi değildir.

B- ÖN MALİ KONTROL İŞLEMLERİNİ YAPACAK MERCİLER:

5018 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesinin (I) bendine göre yapılacak ön mali kontrol faaliyetlerini yürütme görevi Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından gerçekleştirilecektir.

Strateji Geliştirme Başkanlığınca yapılacak ön mali kontrol işlemleri sırasında ihale işlem dosyasının incelenmesinde dikkat edilmesi gereken asgari hususları gösteren ve **EK:1**'de yer alan inceleme pusulası düzenlenecektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve bu kanunlara dayanılarak çıkarılan mevzuat ile yürürlükte bulunan yılları bütçe uygulama tebliğleri, tasarruf tedbirlerine ilişkin Genelgeler ve diğer mevzuatın (Dünya Bankası Satın Alım Esas ve Usulleri vs.) öngördüğü hususlar ön mali kontrol işlemleri sırasında göz önünde bulundurulacaktır.

Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, Strateji Geliştirme Başkanlığınca **en geç on işgünü** içinde kontrol edilecek, yapılan kontrol sonucunda düzenlenen görüş yazısı, işlem dosyası ile birlikte ilgili harcama yetkilisine gönderilecektir. Strateji Geliştirme Başkanlığı, kontrol ve uygun görüş işlemlerini belirtilen süre içinde sonuçlandırmak zorundadır. Sürenin başlangıç tarihinin belirlenmesinde, Başkanlığın **evrak giriş kayıt tarihini izleyen iş günü** esas alınır.

Strateji geliştirme birimlerinde ön malî kontrol görevini yürütenler, onay belgesi ve ekleri ile şartname ve sözleşme tasarılarının hazırlanması, malî karar ve işlemlerin belgelendirilmesi, mal ve hizmetlerin teslim alınması gibi malî karar ve işlemlerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında görevlendirilemezler ve ihale komisyonu ile muayene ve kabul komisyonunda başkan veya üye olamazlar.

C- ÖN MALİ KONTROL İÇİN GÖNDERİLECEK BİLGİ VE BELGELER İLE ÖN MALİ KONTROL İŞLEMLERİNE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR:

1) Gönderilecek Bilgi ve Belgeler:

a) 5018 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesi uyarınca Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığına ön mali kontrol için yapılacak başvurularda aranılacak bilgi ve belgeler **EK:2**'de belirtilmiştir. Dosyalar, bu bilgi ve belgelerin asıllarını ihtiva eden bir asıl dosya ile onaylı suretlerini ihtiva eden bir suret dosya halinde gönderilecektir. Bunların dışında gerekli olmadıkça başka bir belge gönderilmeyecek; suret dosyadaki belgeler kurum mührü ile mühürlenecek, düzenleyen tarafından imzalanacak ve her sayfaya bir sıra numarası verilecektir. İlân veya ilânların aslı kurumda muhafaza edilecek, ilân metinlerinin yayımlanma tarih ve sayısını da gösteren onaylı birer örneği ise asıl ve suret dosyalara konulacaktır.

b) Bakanlığımız bütçesinin "7-Dış Proje Kredileri" finansman tipinde bulunan ödeneklerden gerçekleştirilecek olan işlere ait ihaleler de 5018 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesine göre ön mali kontrole tabi olduğundan, söz konusu ihalelere ilişkin bilgi ve belgelerin gönderilmesinde yukarıda belirtilen hususlara uyulacak, yabancı dildeki şartname, ilân ve teklifler ile diğer belgelerin aslına uygunluğu onaylanmış Türkçe metinleri gönderilen dosya içine konulacaktır.

c) İç Kontrol ve Ön Mali kontrole ilişkin Usul ve Esasların 17'nci maddesinde belirtildiği üzere, idarelerin ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın harcamayı gerektirecek taahhütler (protokol vs.) de ön mali kontrole tabi olduğundan söz konusu taahhütlere ilişkin olarak yukarıda belirtilen bilgi ve belgeler de gönderilecektir.

2) Ön Mali Kontrole İlişkin Limitlerin Belirlenmesinde Dikkat Edilecek

Hususlar:

a) Taahhüt evrakı veya sözleşme tasarısının limit itibarıyla ön mali kontrol amacıyla gönderilip gönderilmeyeceği hususunda ihale bedelinin **katma değer vergisi hariç** tutarının dikkate alınması gerekmektedir.

b) Ön mali kontrole tabi tutulacak limitlerin altında kalmak için yürürlükteki mevzuat hükümlerine aykırı olarak işlerin kısımlara bölünerek ihale edilmemesine önemle uyulacaktır.

3) Ertesi Yıla Geçen Yüklenme ve Gelecek Yıllara Yaygın Yüklenmeler:

a) 5538 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 4'üncü maddesi ile, 527 sayılı Gelecek Yıllara Geçen Yüklenmelere Dair Kanun, 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 12.07.2006 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu nedenle, 2006 Yılı Yatırım Programına ek Bakanlığımız yatırımlarından yıllara sari olarak yer alan projelere veya işlere ilişkin olarak sari ihaleye çıkabilmek için Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından "Sari Taahhüt Yetki Belgesi" alınmasına gerek bulunmamaktadır.

b) 5018 sayılı Kanun'un 27'nci maddesinde sayılan; niteliğinden dolayı mali yılla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan iş ve hizmetlerden yiyecek, yakacak, akaryakıt ve madeni yağ ihtiyaçları, taşıtların mali sorumluluk sigortası ile makine-teçhizat, yol ve otoyol, bilgisayar ve haberleşme sistemlerinin bakım işleri, her türlü onarım işleri ve elektronik bilgi erişim hizmetleri için **her iş itibarıyla**, bütçede öngörülen ödeneklerin **yüzde ellisini, izleyen yılın Haziran ayını geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, üst yöneticiden onay alınmak suretiyle** ertesi yıla geçen yüklenmelere girişilebilecektir.

Ancak, süreli yayın alımı, taşıma, koruma ile güvenlik, temizlik ve yemek hizmetleri için bütçelerinde ödeneklerinin **yüzde ellisinin aşılmayacağı hükmü aranmaksızın** yüklenmeye girişilebilecektir.

Yukarıda belirtilen, üst yöneticiden onay alınmak suretiyle ihale edilmesine izin verilen iş ve hizmetlerin dışındaki iş ve hizmetlerin ise gelecek yıla sari olarak ihalesi mümkün bulunmamaktadır.

4) İhaleye Çıkılacak İşler İçin Ödeneğinin Bulunması:

5018 sayılı Kanun ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesi gereğince ödeneği bulunmayan işler için ihaleye çıkılması mümkün olmadığından ihale işlemleri esnasında bu hususa dikkat edilmesi gerekmektedir.

Ancak, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (b) bendinde belirtildiği üzere, ertesi mali yılda gerçekleştirilecek süreklilik arz eden mal ve hizmet alımları için bir önceki mali yıl sona ermeden ihaleye çıkılabilir.

Öte yandan, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 14'üncü maddesi gereğince dış proje kredilerinden kullanılacak tutarlar için ilgili yıl bütçesinde ihtiyaca göre, kredi anlaşması kullanım dönemleri ve tutarları göz önünde bulundurularak yeterli ödeneğin tahsis edilmesi esas olduğundan finansmanı dış proje kredilerinden sağlanacak harcamalar için ödeneği bütçeleştirilmeden taahhüde girişilmeyecektir.

5) Yıllara Sari Yatırım İhalelerinde Gerekli Olan Asgari Ödenek Miktarı:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (a) bendi ile yılları merkezi yönetim bütçe kanunlarının yatırım harcamalarını düzenleyen ilgili maddelerine göre; yatırım projelerinin planlanan sürede tamamlanarak eğitime kazandırılabilmesi amacıyla, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibarıyla ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İlk yıl için öngörülen ödeneğin proje maliyetinin %10'undan az olmamasına ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimlerinin sonraki yıllarda azaltılmamasına dikkat edilecektir.

Bu çerçevede;

a) Bakanlığımız ilgili birimleri, yılı içinde başlanacak ve birden fazla yılda devam edecek işler için (ikmal inşaatı niteliğindeki işler dahil) proje maliyetinin en az %10'u kadar bir ödeneği ayıracaklardır.

b) Ödeneği bir proje numarası altında toplu olarak verilmiş projelerin, Yatırım Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara göre detay programları yapılırken, yılı içinde başlatılacak işlerin proje maliyeti ile proje maliyetinin en az %10'u tutarındaki ödenek, detay programında gösterilecektir. %10 ödeneğin hesaplanmasında bütçe ödeneğine ek olarak yatırım programında yer alan diğer kaynaklar da dikkate alınacaktır.

6) Diğer Hususlar:

a) Ön mali kontrol sonucunda uygun görüş verilip verilmemesi danışma ve önleyici niteliği haiz olup, mali karar ve işlemlerin ön mali kontrole tabi tutulması ve ön mali kontrol sonucunda uygun görüş verilmiş olması harcama yetkilileri ve gerçekleştirme görevlilerinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Diğer taraftan, uygun görüş verilmediği halde harcama yetkilileri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin, Strateji Geliştirme Başkanlığınca kayıtları tutulur ve aylık dönemler itibarıyla üst yöneticiye bildirilir. Söz konusu kayıtlar iç ve dış denetim sırasında denetçilere de sunulur.

b) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (b) bendinde öngörülen ödeneklerin kullanılmasına imkân verecek süre dikkate alınarak, idarelerce ihalelerin zamanında yapılması, birden fazla yılı kapsayan ve yatırım niteliği olan işlerde (doğal afetler nedeniyle yapılması gerekenler hariç) ise yılın ilk dokuz ayında ihalenin sonuçlandırılmasına özen gösterilecektir.

c) Taahhüt ve sözleşme tasarılarının Strateji Geliştirme Başkanlığınca **ön mali kontrolü yapılmadan imzalanması ve taahhüdün ifasına başlanması kanuni olmadığından**, bu işlemlere ilişkin sorumluluk ilgili birime ait olacaktır.

d) Ön mali kontrolü yapılan taahhüt evrakından sözleşmeye bağlananlarla ilgili olarak, ihale dokümanı gereğince noterce tescil edilmiş olsun veya olmasın sözleşmenin onaylı bir örneği ile kesin teminat alındığına dair belgenin onaylanmış bir örneği ön mali kontrolün yapıldığına ilişkin Strateji Geliştirme Başkanlığı yazısının tarih ve sayısı ilgi tutularak **7 gün içinde**, sözleşmenin devri halinde devir sözleşmesi, yapım işlerinde sözleşmede öngörülmeyen iş artışının zorunlu hale gelmesi ve bu artışın müteahhide yaptırılması halinde buna ilişkin onay belgesi ve yaklaşık maliyet hesap cetveli ile ek kesin teminata ilişkin belgeler aynı süre içinde Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilecektir.

e) İhale işlem dosyası, içerisinde bulunan bütün belgeleri gösteren onaylı bir dizi

pusulası düzenlenip dizi pusulasında gösterildiği şekilde tasnif edilerek, aşağıda belirtilen hususları da içeren bir üst yazı ile birlikte Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilecektir.

Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilecek üst yazıda bulunması gereken hususlar :

- 1- İdaresi,
- 2- Yüklenicinin ismi veya unvanı,
- 3- Taahhüdün konusu,
- 4- Taahhüdün tutarı,
- 5- Ödeme saymanlığı,
- 6- Varsa işin DPT yatırım proje numarası ve bu numaranın Resmi Gazete'de yer aldığı sayfa ve sıra numarası.

Ayrıca, dosya daha önce vize edilmeyen bir işin yeniden ihalesi veya vizesi ile ilgili ise, önceki yazışmaların tarih ve sayısının ilgede belirtilmesi zorunludur.

Bilgilerini ve geređini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Necat BİRİNCİ
Müsteřar